

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1613 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE**(2016. szeptember 8.)****a tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak nyújtandó kivételes alkalmazkodási támogatásról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 219. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 228. cikkével,

tekintettel a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 106. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

- (1) A tejágazat piacán zavarok jelentkeztek a kereslet és a kínálat globális egyensúlyának megbomlása miatt, ami részben az Unióból származó mezőgazdasági termékek és élelmiszerek importjára vonatkozó, 2017 végéig meghosszabbított orosz tilalomnak tudható be.
- (2) 2015-ben és 2016 első hónapjaiban enyhén emelkedett a tej és a tejtermékek iránti világpiaci kereslet, de a termelés ennél jóval nagyobb mértékben bővült.
- (3) A világpiacon elérhető tejmennyiség 2015 folyamán egyre növekedett; az Unióban, az USA-ban és Új-Zélandon együttesen 4,5 millió tonnányi többlet keletkezett, ugyanakkor az Unió és e két harmadik ország összesített exportja tejeqgyenértékben mintegy 200 000 tonnával esett vissza.
- (4) 2016 első négy hónapjában az EU, az USA és Új-Zéland tejtermelése mintegy 3,6 millió tonnával bővült, és ebből kevesebb mint 1 %-ot vett fel az export fokozódása.
- (5) Ennek következtében a nyers tej ára tovább csökkent az Unióban, és valószínűleg a továbbiakban is érvényesül a leszorító hatás, amely fenntarthatatlan szintet érhet el a tejtermelők számára. 2016 májusában az Unióban az átlagos termelői tejárak 22 %-kal maradtak el a 2011–2015. évek májusi átlagáraitól.
- (6) Ezzel párhuzamosan a tagállamok között nőtték a tej árában mutatkozó különbségek. Ez a helyzet a kisebb gazdálkodókat különösen súlyosan érinti, ami a vidéki területeket társadalmi szempontból is sújtja.
- (7) Más állattenyésztési ágazatok, mindenekelőtt a sertéshús, a marha- és borjúhús, valamint a juh- és kecskehús ágazatai szintén piaci nehézségekkel néznek szembe. A sertéshús esetében a nehézségek elsősorban az egyes tagállamokban megjelent afrikai sertéspestishez kapcsolódóan a sertéshúsról bevezetett oroszországi embargóval függnek össze, a marha- és borjúhús vonatkozásában pedig a tejpiac zavarainak mellékhatásaként jelentkeznek.
- (8) A vajra és sovány tejporra vonatkozóan állami intervenció és magántárolási támogatás formájában nyújtott piaci intervenció eszközök 2014 szeptembere óta megszakítás nélkül rendelkezésre állnak. Ezek az eszközök mérsékeltek a válság hatásait, és gátat szabtak a tejtermékek árák folyamatos romlásának, de a világszinten jelentkező aránytalanságokon nem változtattak.

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.⁽²⁾ HL L 347., 2013.12.20., 549. o.

- (9) Mivel az 1308/2013/EU rendelet keretében rendelkezésre álló szokásos intézkedések nem tűnnek elégségesnek, továbbá hogy feltartóztatható legyen az árak további csökkenése és a piaci zavarok súlyosbodása, fontos, hogy a piaci zavarok által érintett uniós tejtermelők, valamint a nyereséget és likviditást jelentősen gyengítő piaci zavarok által érintett egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodói támogatásban részesüljenek. A tagállamoknak ki kell választaniuk egy vagy több érintett ágazatot vagy ezek egy részét azon termelők és gazdálkodók támogatása érdekében, akiket a piaci zavarok a leginkább sújtanak.
- (10) A gazdálkodók ellenálló képességének növelése érdekében helyénvaló e támogatás igénybevételét fenntarthatóbb gazdálkodási módszerekhez kötni. Különös figyelmet kell fordítani a vidéki gazdaság gerincét adó kis gazdaságokra.
- (11) A jelenlegi válság enyhítése érdekében helyénvaló egyszeri pénzügyi támogatást nyújtani a tagállamoknak azon tejtermelők és/vagy egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodói támogatása céljából, akik a gazdasági fenntarthatóságot és a piac stabilizációját elősegítő tevékenységeket hajtanak végre.
- (12) Az egyes tagállamok számára biztosított pénzügyi támogatás összege az ágazatok fő jellemzőitől, többek között a termeléstől, a piaci áráktól és a kistermelők súlyától függ.
- (13) A tagállamok az intézkedéseket a következő, a gazdasági fenntarthatóságot és a piac stabilizációját elősegítő tevékenységek közül egy vagy több alapján tervezik meg: a termelés befagyasztása vagy csökkentése, kisüzemi gazdálkodás, külterjes termelés, környezet- és éghajlatbarát termelés, gazdálkodók közötti együttműködés, a minőség és a hozzáadott érték javítása, valamint hatékony gazdálkodási módszerekre vonatkozó képzés.
- (14) Figyelembe véve a tejtermelők és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodói konkrét – Uniószerre különböző – helyzetét, a tagállamok kiválasztják a – különösen a piac stabilizálása és a gazdasági fenntarthatóság szempontjából – legmegfelelőbb intézkedéseket, és ismertetik a fogatosítandó konkrét intézkedéseket.
- (15) Mivel a tagállamoknak biztosított összeg a tejtermelők és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodói tényleges kárának csak részleges kompenzációjához elegendő, lehetővé kell tenni a tagállamoknak, hogy – ugyanazon objektív kritériumok alapján, megkülönböztetéstől mentes módon és elkerülve a verseny torzulását – további támogatást nyújtsanak az említett termelőknek.
- (16) Az e rendeletben rögzített támogatás az 1306/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti mezőgazdasági piacokat támogató intézkedésnek tekintendő.
- (17) Annak érdekében, hogy a tagállamok a támogatást a nehézségek kezeléséhez szükséges rugalmasság mellett oszthassák ki, lehetővé kell tenni a számukra, hogy azt az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról finanszírozott más támogatással halmozzák.
- (18) Mivel a pénzügyi támogatás mértéke euróban kerül megállapításra, az egységes és egyidejű alkalmazás érdekében meg kell határozni az egyes tagállamok számára előirányzott támogatási összegeknek az eurót nem használó tagállamok nemzeti valutáira való átváltása dátumát. Ezért az 1306/2013/EU rendelet 106. cikkével összhangban indokolt az árfolyamra vonatkozó meghatározó ügyleti tény meghatározni. Tekintettel az említett cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett elvre és az (5) bekezdésének c) pontjában előírt feltételekre, célszerű, hogy az ügyleti tény e rendelet hatálybalépése legyen.
- (19) Költségvetési megfontolásokból az Unió csak az érintett tagállamoknak a tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak pénzügyi támogatása keretében felmerülő azon költségeit fogja finanszírozni, amelyekre egy bizonyos határidőn belül sor kerül.
- (20) Az átláthatóság és a rendelkezésükre álló összeg megfelelő adminisztrációja érdekében a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a következőkről: a fogatosítandó konkrét intézkedések, az alkalmazott objektív kritériumok, a tejágazattól eltérő állattenyésztési ágazatok támogatásának indoka, a piaci torzulások elkerülése érdekében hozott intézkedések, az intézkedések tervezett hatása, valamint az elért hatás ellenőrzését szolgáló módszerek.
- (21) Annak érdekében, hogy a tejtermelők és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodói a lehető leghamarabb támogatásban részesülhessenek, a tagállamok számára lehetővé kell tenni e rendelet késedelem nélküli alkalmazását. Ezért helyénvaló előírni, hogy e rendelet a kihirdetését követő napon lépjen hatályba,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

(1) A tejtermelők, valamint a marha- és borjúhús-, sertéshús-, juhhús- és kecskehús-ágazat gazdálkodói („az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodói”) számára nyújtandó kivételes alkalmazkodási támogatás céljára összesen 350 000 000 EUR-t kell a tagállamok rendelkezésére bocsátani.

A tagállamok a mellékletben meghatározott összegeket objektív kritériumok alapján és megkülönböztetéstől mentes módon használják fel, azzal a feltétellel, hogy a kifizetések nem vezetnek a verseny torzulásához.

A tagállamok által hozott intézkedések támogatják azokat a tejtermelőket és/vagy az egyéb állattenyésztési ágazatok azon gazdálkodóit, akik a gazdaságuk gazdasági fenntarthatóságát és a piac stabilizációját elősegítő alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet megvalósítanak:

- a) az (EU) 2016/1612 ⁽¹⁾ felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben foglaltakat meghaladó mértékű termeléscsökkentés vagy a termelés növelésének elmaradása;
- b) háztáji gazdálkodás;
- c) külterjes termelési módszerek alkalmazása;
- d) környezet- és éghajlatbarát termelési módszerek alkalmazása;
- e) együttműködési projektek végrehajtása;
- f) olyan minőségrendszerek vagy -projektek végrehajtása, melyek célja a minőség és a hozzáadott érték növelése;
- g) képzés pénzügyi eszközökről és kockázatkezelési eszközökről.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben a kifizetések közvetlen kedvezményezettjei nem a tejtermelők vagy az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodói, a támogatás gazdasági előnyét teljes mértékben ők élvezzék.

Az e rendelet szerinti kifizetések kapcsán felmerült tagállami kiadások csak akkor jogosítanak uniós támogatásra, ha a tagállamok a támogatási összegeket legkésőbb 2017. szeptember 30-ig kifizetik.

(2) Bulgária, a Cseh Köztársaság, Dánia, az Egyesült Királyság, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Románia és Svédország esetében a mellékletben meghatározott összeg árfolyama tekintetében kijelölt ügyleti tény e rendelet hatálybalépésének napja.

(3) Az e rendelet szerinti intézkedések halmazhatók az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott más támogatással.

2. cikk

A tagállamok a mellékletben szereplő összeg 100 %-ának erejéig – az 1. cikkben foglalt objektív kritériumok alapján, megkülönböztetéstől mentes módon és elkerülve a verseny torzulását – további támogatást nyújthatnak az 1. cikk értelmében hozott intézkedésekhez.

A tagállamok legkésőbb 2017. szeptember 30-ig kifizetik a további támogatásokat.

⁽¹⁾ A Bizottság 2016. szeptember 8-i (EU) 2016/1612 felhatalmazáson alapuló rendelete a tejtermelés csökkentéséhez nyújtott támogatásról (lásd e Hivatalos Lap 4. oldalát).

3. cikk

A tagállamok értesítik a Bizottságot a következőkről:

- a) haladéktalanul, de legkésőbb 2016. november 30-ig:
 - i. a foganatosítandó konkrét intézkedésekről;
 - ii. a támogatás megadására szolgáló módszerek meghatározásához használt objektív kritériumokról, valamint adott esetben a támogatásnak a tejágazattól eltérő állattenyésztési ágazatok esetében történő felhasználásának indokáról;
 - iii. az intézkedések tervezett hatásáról a piac stabilizálását tekintve;
 - iv. az annak ellenőrzése érdekében hozott intézkedésekről, hogy a tervezett hatás megvalósuljon;
 - v. a verseny torzulását megakadályozó intézkedésekről;
 - vi. a 2. cikk értelmében adott kiegészítő támogatás mértékéről.
- b) legkésőbb 2017. október 15-ig a kifizetett teljes összegről intézkedésenként, a kedvezményezettek számáról és típusáról, valamint az intézkedés hatékonyságának értékeléséről.

4. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2016. szeptember 8-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER

MELLÉKLET

Tagállam	EUR
Belgium	10 979 636
Bulgária	5 809 941
Cseh Köztársaság	10 346 106
Dánia	9 294 305
Németország	57 955 101
Észtország	8 081 123
Írország	11 086 327
Görögország	1 683 910
Spanyolország	14 665 678
Franciaország	49 900 853
Horvátország	1 517 133
Olaszország	20 942 300
Ciprus	297 165
Lettország	9 760 362
Litvánia	13 298 661
Luxemburg	560 115
Magyarország	9 543 566
Málta	100 092
Hollandia	22 952 419
Ausztria	5 863 491
Lengyelország	22 670 129
Portugália	3 988 059
Románia	10 896 083
Szlovénia	1 145 506
Szlovákia	2 062 803
Finnország	7 521 715
Svédország	6 881 425
Egyesült Királyság	30 195 996